

И. РАЗЗАКОВ атындагы
КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК
ТЕХНИКАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИ

КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
им. И. РАЗЗАКОВА

Б У Й Р У К
П Р И К А З

3-апрель 2026 № 1/63

Бишкек ш.
г. Бишкек

“Көмүртек нейтралитеттигине жетүү
саясатын ишке ашыруу жөнүндө”

И. Раззаков атындагы КМТУнун Окумуштуулар кеңешинин 2026-жылдын 25-мартындагы чечиминин (№ 7 протокол) негизинде И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү саясатын ишке ашыруу максатында **буйрук берем:**

1. И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү чечими бекитилсин (1-тиркеме).

2. И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү саясаты бекитилсин (2-тиркеме).

3. Бул саясатты ишке ашырууга университеттин жетекчилери, институттардын, жогорку мектептердин директорлору, кафедра башчылары жана бөлүмдөрдүн жетекчилери, ошондой эле бардык кызматкерлер жана студенттер милдеттүү.

4. Бардык түзүмдүк бөлүмдөрдүн жетекчилери уюштуруу жана тарбия иштерде көмүртек нейтралитеттигине жетүү чечими жана саясаттын дайыма жетекчиликке жана колдонууга алышсын.

5. Институттардын, жогорку мектептердин директорлору, кафедра башчылары:

- студентер жана окутуучулар курамынын климаттын өзгөрүүсү боюнча билимин, аракеттенүү чеберчиликтерин жана көндүмдөрүн тынымсыз өркүндөтүү боюнча иш-чараларын (жыл сайын 20-июнга чейин) бекитишсин;
- студентер жана окутуучулар курамынын климаттын өзгөрүүсү боюнча билим деңгээли online сурамжылоо аркылуу (жыл сайын май айында) баалоону жүргүзүшсүн;
- студенттердин, магистранттардын, PhD-докторанттардын, аспиранттардын окуу программаларын жана квалификацияны жогорулатуу курстарын, алардын ичиндеги түшүнүктөрдү, темаларды жана модулдарды климаттын өзгөрүү жаатында кабыл алып (жыл сайын 20 июнда) жана окуу жылы ичинде ишке ашырышсын.

5. Буйрукту аткарылышынын көзөмөлдөө иши АЧИ боюнча проректор А. Т. жана илимий иштер боюнча проректор Р. Ш. Элемановага жүктөлсүн.
Негиз: QS туруктуу өнүгүү рейтинг боюнча жетекчинин билдирүүсү.

Ректор

М. К. Чыныбаев

УИБ башчысы

А. Ж. Исраилов

БЕКТЕМИН
И. Раззаков атн. КМТУнун ректору
М. К. Чыныбаев
2026-ж.

И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү чечими

Бул чечим Бириккен улуттар уюмунун Париждеги келишимине ылайык, Кыргыз Республикасынын 2050-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү боюнча милдеттенмесинин алкагында кабыл алынды.

Бул чечим айлана-чөйрөнү коргоо максатына гана эмес, климаттын өзгөрүшүнө туруктуу болууну камсыз кылуу, университеттин туруктуу өнүгүүсүнө жана "жашыл" долбоорлорду ишке ашыруу үчүн инвестицияларды тартууга багытталган.

Максаты жана мөөнөтү: 2040-жылга чейин И. Раззаков атындагы КМТУнун көмүртек нейтралитеттигине жетишүү.

Стратегиянын негизи:

Парник газдарынын атмосферага чыгаруу көлөмүн азайтуу жана сиңирүү көлөмүн көбөйтүү аркылуу тең салмактоо жолу менен көмүртектин нейтралитеттигине жетишүү.

Негизги иш-чаралар:

- **Энергия менен камсыздоо боюнча:** Кайра жаралуучу энергия булактарына өтүү, чакан гидроэлектростанцияларды, күн жана шамал электр курулмаларын жана станцияларын өнүктүрүү;
- **Инфраструктураны жакшыртуу жаатында:** Имараттардын энергия натыйжалуулугун жогорулатуу, экологиялык жактан таза технологияларды жана жабдууларды ишке киргизүү;
- **Жашылдандырууну күчөтүү:** Көмүртек эмиссиясын "сиңирип алуучу" катары жашыл өсүмдүктөрдү көбөйтүү, коргоо жана алар өскөн аянттарды кеңейтүү.

БЕКИТЕМИН

И. Раззаков атындагы КМТУнун ректору

М. К. Чыныбаев

2026-ж.

И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү саясаты

Кыргыз Республикасы 2021-жылдын 2-ноябрында 2050-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү ниетин билдирген.

Бул тууралуу Глазго шаарында өткөн климаттын өзгөрүшү боюнча дүйнөлүк лидерлердин саммитинде Кыргыз Республикасынын Президенти С. Жапаров расмий жана салтанаттуу түрдө жарыялаган.

2025-жылдын 3-июлунда Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети "Кыргыз Республикасынын көмүртек нейтралитеттигине жетүү концепциясын жана анын биринчи этабын ишке ашыруу боюнча иш-планын бекитүү жөнүндө" № 397 токтомун кабыл алган.

И. Раззаков атындагы КМТУнун Окумуштуулар кеңешинин 2026-жылдын 25-мартындагы отурумунда И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү саясаты бир добуштан кабыл алынып, бекитилди.

И. Раззаков атындагы КМТУнун 2040-жылга чейин көмүртек нейтралитеттигине жетүү боюнча саясатынын омоктуу багыттары боюнча негизги иш-чаралары:

1. Климаттын өзгөрүшүнө каршы глобалдык күрөшкө активдүү катышуу жана Париж келишиминин максаттарына жетүүгө салым кошуу;
2. Студенттер, окутуучулар жана кызматкерлер курамынын климаттын өзгөрүүсү боюнча билимин, аракеттенүү чеберчиликтерин жана көндүмдөрүн тынымсыз өркүндөтүү;
3. Студенттердин, магистранттардын, PhD-докторанттардын, аспиранттардын окуу программаларын жана квалификацияны жогорулатуу курстарын, алардын ичиндеги түшүнүктөрдү, тамаларды жана модулдарды климаттын өзгөрүүсү жаатында өркүндөтүү жана ишке ашыруу;
4. Имараттарды, лабораториялык жана технологиялык жайларды, транспорт паркын энергия менен камсыздоону жакшыртуу, жашыл аймактардын аянттарын жана бак-дарактардын санын көбөйтүү жана суюк, катуу калдыктарды таза, кайра колдонуу аркылуу иш-чараларды аткаруу;
5. Кайра жаралуучу энергия булактарын колдонууну күчөтүү – күн радиациясынын, шамалдын, жердин жана жер астындагы суунун энергиясын пайдалануу;
6. Энергия натыйжалуулугун жогорулатуу максатында имараттарды жылуулоо, сырткы, ички абанын энергиясын пайдалануу, жылуулук насосторун, энергияны үнөмдөөчү терезелерди жана эшиктерди колдонуу;
7. Парник газдарды аз бөлүп чыгаруучу, экологиялык жактан таза технологияларды пайдалануу, илим изилдөө долбоорлор аркылуу, инновациялык жана санариптик жаңы чечимдерди ишке ашыруу;
8. Сатып алуу, сатуу, имараттарды жана технологияларды колдонуу саясатын энергияны үнөмдөө жана айлана чөйрөнү коргоо максатына ылайык жүргүзүү.

«О реализации политики достижения
углеродной нейтральности»

На основании решения Ученого совета КГТУ им. И. Раззакова от 25 марта 2026 года (протокол № 7), в целях реализации политики достижения углеродной нейтральности КГТУ им. И. Раззакова до 2040 года **приказываю:**

1. Утвердить решение КГТУ им. И. Раззакова о достижении углеродной нейтральности до 2040 года (Приложение 1);
2. Утвердить политику КГТУ им. И. Раззакова по достижению углеродной нейтральности до 2040 года (Приложение 2);
3. Обязать руководство университета, директоров институтов и высших школ, заведующих кафедрами и руководителей подразделений, а также всех сотрудников и студентов обеспечить реализацию настоящей политики;
4. Руководителям всех структурных подразделений принять к неукоснительному руководству и применению решение и политику достижения углеродной нейтральности при организации и проведении воспитательной и организационной работы;
5. Директорам институтов и высших школ, заведующим кафедрами:
 - утвердить мероприятия по постоянному повышению уровня знаний, умений и навыков студентов и педагогического состава в области изменения климата (ежегодно, до 20 июня);
 - проводить оценку уровня знаний студентов и педагогического состава в области изменения климата посредством онлайн опросов (ежегодно, в мае);
 - обеспечить ежегодное (до 20 июня) обновление и внедрение в течение учебного года образовательных программ студентов, магистрантов, PhD-докторантов и аспирантов, а также программ повышения квалификации по соответствующим понятиям, тем и модулей в области изменения климата;
6. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на проректора по административно-хозяйственной работе А.Т.Асиеву и проректора по научной работе Р.Ш.Элемановой.

Основание: рапорт руководителя работ QS рейтинга по устойчивому развитию.

УТВЕРЖДАЮ

Ректор КГТУ им. И.Раззакова

М. К. Чыныбаев

2026 г.

**Решение КГТУ им. И. Раззакова
по достижению углеродной нейтральности до 2040 года**

Настоящее решение принято в соответствии с Парижским соглашением Организации Объединённых Наций, а также в рамках обязательств Кыргызской Республики по достижению углеродной нейтральности к 2050 году.

Данное решение направлено не только на охрану окружающей среды, но и на обеспечение устойчивости к изменениям климата, содействие устойчивому развитию университета и привлечение инвестиций для реализации «зелёных» проектов.

Цель и срок:

Достижение углеродной нейтральности КГТУ им. И. Раззакова до 2040 года.

Основа стратегии:

Достижение углеродной нейтральности путем балансирования объемов выбросов парниковых газов в атмосферу и увеличения объемов их поглощения.

Основные мероприятия:

- **в области энергоэффективности:** переход на возобновляемые источники энергии, развитие малых гидроэлектростанций, солнечных и ветровых энергетических установок и станций;
- **в области развития инфраструктуры:** повышение энергоэффективности зданий, внедрение экологически чистых технологий и оборудования;
- **в области озеленения:** увеличение, защита площадей и количества зелёных насаждений, как природных поглотителей углеродных выбросов.

УТВЕРЖДАЮ

Ректор КГТУ им. И.Раззакова

М. К. Чыныбаев

2026 г.

**Политика КГТУ им. И. Раззакова
по достижению углеродной нейтральности до 2040 года**

Кыргызская Республика 2 ноября 2021 года заявила о намерении достичь углеродной нейтральности к 2050 году.

Данное заявление было официально и торжественно объявлено Президентом Кыргызской Республики С. Жапаровым на Саммите мировых лидеров по вопросам изменения климата в г. Глазго.

3 июля 2025 года Кабинет Министров Кыргызской Республики принял постановление № 397 «Об утверждении Концепции достижения углеродной нейтральности Кыргызской Республики и Плана мероприятий по реализации-его первого этапа».

На заседании Ученого совета КГТУ им. И. Раззакова от 25 марта 2026 года (протокол № 7), Политика КГТУ им. И. Раззакова по достижению углеродной нейтральности до 2040 года была единогласно принята и утверждена.

Основные направления и ключевые мероприятия политики КГТУ им. И. Раззакова по достижению углеродной нейтральности до 2040 года:

1. Активное участие в глобальной борьбе с изменением климата и внесение вклада в достижение целей Парижского соглашения;
2. Непрерывное повышение уровня знаний, умений и практических навыков студентов, педагогического состава и сотрудников в области изменения климата;
3. Совершенствование и реализация образовательных программ студентов, магистрантов, PhD-докторантов и аспирантов, а также программ повышения квалификации по соответствующим понятиям, тем и модулей в области изменения климата;
4. Улучшение энергэффективности зданий, лабораторных и технологических помещений, транспортного парка; увеличение площадей зелёных зон и количества зелёных насаждений; реализация мероприятий по экологически безопасному обращению с жидкими и твёрдыми отходами, включая их переработку и повторное использование;
5. Расширение использования возобновляемых источников энергии – энергии солнечной радиации, ветра, земли и подземных вод;
6. Повышение энергоэффективности за счет утепления зданий, использования энергии внешнего и внутреннего воздуха, внедрения тепловых насосов, а также применения энергосберегающих окон и дверей;
7. Использование экологически чистых технологий с низким уровнем выбросов парниковых газов, а также реализация инновационных и цифровых решений посредством научно-исследовательских проектов;
8. Осуществление политики закупок, эксплуатации зданий и технологий с учетом принципов энергосбережения и охраны окружающей среды.

“On the implementation of the policy
for achieving carbon neutrality”

Based on the decision of the Academic Council of KSTU named after I. Razzakov dated March 25, 2026 (Protocol No. 7), in order to implement the Policy for achieving carbon neutrality of KSTU named after I. Razzakov by 2040, I hereby order:

1. To approve the decision of KSTU named after I. Razzakov on achieving carbon neutrality by 2040 (Appendix 1).
2. To approve the policy of KSTU named after I. Razzakov on achieving carbon neutrality by 2040 (Appendix 2).
3. To oblige the university administration, directors of institutes and higher schools, heads of departments and heads of divisions, as well as all staff and students, to ensure the implementation of this policy.
4. Heads of all structural divisions shall strictly follow and apply the decision and Policy for achieving carbon neutrality in organizing and conducting educational and organizational work.
5. Directors of institutes and higher schools, heads of departments shall:
 - approve measures for the continuous improvement of the level of knowledge, skills, and competencies of students and faculty in the field of climate change (annually by June 20);
 - conduct an assessment of the level of knowledge of students and faculty in the field of climate change through online surveys (annually in May);
 - ensure annual (by June 20) updating and implementation during the academic year of educational programs for students, master students, PhD-students and aspirants, as well as Professional development programs, including relevant concepts, topics, and modules on climate change issues.
6. To assign control over the execution of this order to Vice-Rector for Administrative and Economic Work A.T. Asiev and Vice-Rector for Research Work R.Sh. Elemanova.

Basis: statement of the head within the framework of the QS sustainability ranking.

Rector

M. K. Chynybaev

APPROVED:
Rector of KSTU named after I. Razzakov

M.K. Chynybaev

03 04 2026

Decision of KSTU named after I. Razzakov on Achieving Carbon Neutrality by 2040

This Decision has been adopted in accordance with the Paris Agreement of the United Nations, as well as within the framework of the commitments of the Kyrgyz Republic to achieve carbon neutrality by 2050.

This Decision is aimed not only at environmental protection, but also at ensuring resilience to climate change, promoting the sustainable development of the University, and attracting investments for the implementation of “green” projects.

Goal and timeframe:

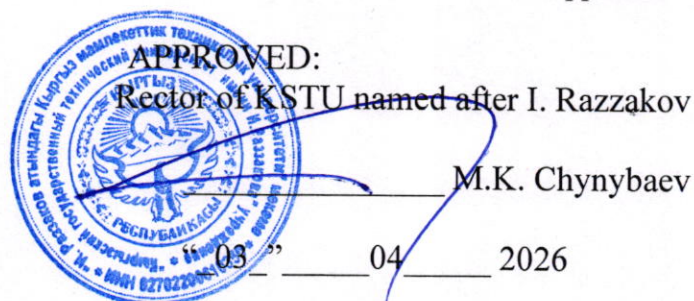
Achieving carbon neutrality of KSTU named after I. Razzakov by 2040.

Strategic framework:

Achieving carbon neutrality through balancing greenhouse gas emissions and their absorption by reducing emissions into the atmosphere and increasing absorption capacity.

Key measures:

- ***In the field of energy efficiency:*** transition to renewable energy sources; development of small hydropower plants, solar and wind energy installations and stations;
- ***In the field of infrastructure development:*** improvement of building energy efficiency; implementation of environmentally friendly technologies and equipment;
- ***In the field of greening:*** increase, protection, and expansion of green areas as natural carbon sinks.

Policy of KSTU named after I. Razzakov on Achieving Carbon Neutrality by 2040

On November 2, 2021, the Kyrgyz Republic declared its intention to achieve carbon neutrality by 2050.

This statement was officially and solemnly announced by the President of the Kyrgyz Republic, S. Japarov, at the World Leaders Summit on Climate Change held in Glasgow.

On July 3, 2025, the Cabinet of Ministers of the Kyrgyz Republic adopted Decision No. 397 “On Approval of the Concept for Achieving Carbon Neutrality of the Kyrgyz Republic and The Action Plan for the Implementation of Its First Stage.”

At the meeting of the Academic Council of KSTU named after I. Razzakov held on March 25, 2026, the Policy on Achieving Carbon Neutrality by 2040 was unanimously adopted and approved.

Key directions and main measures of the Policy of KSTU named after I. Razzakov on Achieving Carbon Neutrality by 2040:

1. Active participation in the global fight against climate change and contribution to the achievement of the goals of the Paris Agreement;
2. Continuous improvement of knowledge, competencies, and practical skills of students, faculty, and other staff in the field of climate change;
3. Enhancement and implementation of educational programs for students, master students, PhD-students, and aspirants, as well as Professional development courses on concepts, topics, and modules on climate change;
4. Improvement of energy efficiency for buildings, laboratories, technological facilities, and the vehicle fleet; expansion of green areas and increase in vegetation; implementation of environmentally sound management of liquid and solid waste, including recycling and reuse;
5. Expansion of the use of renewable energy sources — energy of the solar radiation and wind, geothermal and groundwater energy;
6. Increasing energy efficiency through building insulation, use of external and internal air energy, implementation of heat pumps, and installation of energy-efficient windows and doors;
7. Application of environmentally friendly technologies with low greenhouse gas emissions, as well as implementation of innovative and digital solutions through research projects;
8. Implementation of procurement, buildings’ operation, and technology policies in accordance with the principles of energy efficiency and environmental protection.